

Narodil se z Marie Panny

Původ materiálu

Marta Sedláčková

Pořadí v lekci

32

Téma

Ježíš je člověkem jako my, aby nám byl nablízku.

Cíle

- Děti s pomocí obrázků poznávají, že Ježíš žil stejný život jako my.
 - Děti ve vyprávění uslyší, že se Ježíš narodil stejně jako ostatní, a že právě tak chce být blízko lidem.
 - Děti v uměleckém díle (básni, obraze, písni) objevují, že Bůh se v Ježíši stal člověkem se vším všudy; tvoří svá umělecká vyjádření.
-

Pro učitele

Biblický text: L 2,1–20

Poznámky k textu

K výpovědi

Více poznámek najdete v předchozí úloze, zvl. o souvislosti obou výpovědí „jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny“.

- **Narodil se z Marie** — na prvním místě se ve výpovědi mluví o tom, že se Ježíš narodil jedné konkrétní židovské matce jménem Marie. Apoštol Pavel to vystihuje v Gal 4,4 takto: „Když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu.“ Ježíš se rodí a žije v běžných lidských danostech — narodil se v určitý čas v dějinách, je podroben biologickému zákonu přírody, a žije v souvislostech náboženských („podroben Zákonu“). Nic lidského mu není cizí. Především na tom staví výklad pro děti.

- **Narodil se z Panny** — motiv panenství je ve výpovědi až druhý, a měl by tak zůstat. Je to motiv služebný — propojuje se významově s předchozí výpovědí o početí z Ducha svatého (jde o Boží dílo, nikoliv lidské, je to milost a dar). Když jde o spásu, při díle tu není nějaký výkonný muž, výkonný spolupracovník. Člověk je tu „při díle“ jedině tak, jako Marie — naslouchající, přijímající, sloužící, omilostněná (viz příběh zvěstování).
- **Motiv Ježíšova lidství** samozřejmě nekončí tím, že se narodil a byl podle zvyku obřezán — pokračuje stále, a v jednotlivých příbězích celého života vidíme, jak je v pokušení, pláče, raduje se, miluje, je posmíván, trpí, umírá.
- Zvláštním způsobem se narážka na jeho lidství a jeho kralování (motivy z příběhu o narození) objevuje v Janově evangeliu (J 19,1nn) — tam, kde je bičovaný a vysmíván Ježíš nazýván králem a Pilát o něm řekne: Hle, člověk!
- Jsou různé životní situace, které i mezi dětmi řešíme — pokud např. víte, že děti jsou terčem posměchu nebo potřebují jinak povzbudit, naučte je píseň „Byl člověk jako já“, která je uvedena ve třetí variantě pro nejstarší děti.

K příběhu

- Notoricky známý příběh z L 2 ukazuje Ježíšovo lidství — narodil se do určité doby. Stejně jako ostatní je podroben lidským předpisům a nařízením ještě dříve, než se narodí. (Příběh je tak vyprávěn také proto, že se díky tomu Ježíš narodí v Betlémě, ve městě Davidově, jako předpověděný Král Izraele. Takto mluví evangelisté vícekrát — Ježíš je z jednoho pohledu „vláčen“ dějinami, přesto se právě v tom ukazuje to podstatné — viz např. Pilátův nápis na kříži „Kráľ židovský“.)
- Narodí se zcela lidsky, bez zázraků. Stejně jako mnoho jiných lidí se narodí do chudoby a nezajištěnosti. Jeho existence je po všech stránkách křehká. Právě to je však znamením, že jde o Krále, Spasitele, Mesiáše, jak říká anděl pastýřům „Narodil se vám Spasitel... naleznete děťátko v plenkách...“. Takovým způsobem chce Bůh vládnout, „U něj malé znamená velké, poslední budou prvními, hladovým dává najíst. Tak, jak to bylo za Davida, bude to i za Davidova syna, z šéfů budou služebníci, dítě vyleze na trůn.“ — Půvabnou parafrázi Magnificat si celou můžete přečíst v knize Král na oslu. U Lukáše se sice nepracuje se jménem „Immanuel — Bůh s námi“, ale zpráva o narození Zachránce je pro všechny lidi, a začíná se šířit od těch nejméně prestižních, od okraje společnosti. Bůh začíná u těch nejztracenějších, u pastýřů, je i s nimi.

Ježíš je také zařazen do pospolitosti Izraele, když se jeho rodiče podrobí zvykům a nechají ho osmý den obřezat, dostává tehdy své jméno (L 2,21). Stejně tak se podrobí

dalším předpisům Zákona (L 2,22nn).

Úskalí

Výpovědi

Úskalím by mohlo být panenství, pokud by se na něj položil důraz. „Zbožná zvědavost“ chce být ukojena, ale nebude. Lepší je podívat se do historie: Mariino panenství se vyskytuje ve všech vyznáních, druhý konstantinopolský koncil z roku 553 (tj. ještě nerozdělená církev) Marii nazývá již „vždy Panna“, ale nebylo definováno, co se tímto „vždy“ myslí. Další sněmy o ní mluví tak, že byla Pannou před porodem, při porodu i po porodu, nebylo to však všeobecné, vyhlášené dogma. Co s tím? Předně je třeba si uvědomit, že první dvě mariánská dogmata (Bohorodička a Panna, to uznávají i protestantské církve) jsou dogmata v podstatě christologická — jde o Krista, jeho původ a jeho lidství a božství, nezaslouženost spásy (viz celý výklad). Marie tu slouží jako „projekční plátno“, přesně ve shodě s evangeliem, „jsem služebnice Páně“.

Jistě lze v tomto smyslu panenství také pojímat jako celistvou oddanost věci, „zasvěcení“ pro určitý cíl, vydání se člověka celého do služby Bohu, věci větší, než je on sám. Pak nehraje biologie, natož gynekologie, roli. S dětmi postupujte podle naznačené práce a věnujte se především Ježíšovu lidství.

Příběhu

Je to příběh notoricky známý. Pro mladší je to výhoda, každopádně se pokuste rozvinout práci směrem k poznání, že Ježíš nám byl ve všem podoben (kromě hříchu). U nejstarších do osobní roviny, jak nám tato víra pomáhá.

Odkazy

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky*. Praha: Kalich, 1996.

Ratzinger, Joseph: *Úvod do křesťanství*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.

Linden, Nico ter: *Povídá se... : podle Marka a podle Matouše*. Benešov: Eman, 2009.

Linden, Nico ter: *Král na oslu: vyprávění z novozákonních evangelií*. Benešov: EMAN, 2011.

(Příběhy o narození podle Mt i L. Velmi dobře vysvětleny všechny motivy, které pocházejí ze Starého zákona, prvky, které se zdály legendární, získají své kořeny. Král na oslu ukazuje

i redaktorskou práci evangelistů, která je zde poměrně podstatná.)

Hudák, Michal: *Poprask v Betlém?*. Ústí nad Orlicí: Polárka, 2001. (Obrázková knížka o tom, jak pastýři hledají narozeného krále a beránek Vánek se díví jeho chudobě. Ilustracemi se pobaví děti i vy.)

Pro děti

Pro předškolní děti

V povídání s předškoláky chceme zdůraznit, že Ježíš byl pravým člověkem, byl jako my, prožíval podobné věci, narodil se, byl zranitelný, cítil bolest, strach, zármutek, radost, plakal, jedl, veselil se... zemřel.

Uprostřed dětí leží velký balicí papír, pokud možno větší, než největší z dětí, např. slepený ze dvou tří archů. S dětmi se shromáždíme okolo papíru. Budeme potřebovat barevné tlusté pastelky (např. voskovky, vypratelné fixy apod.).

Kdo je to člověk? (*Lehce filosofická otázka pro starší předškoláky, nemusíte hned utíkat k doplňujícím otázkám, pokud děti něco napadá.*) Jak se pozná? Jak se liší od zvířat? Vzhledem? Čím ještě?

(Nechte děti vyjmenovat třeba části těla, které máme; můžeme vyjmenovat také emoce, které cítíme; zmíníme smích a řeč; také zranitelnost, smrt.)

Kdo z vás je člověk?

Ať se přihlásí, kdo je člověk! Každého, kdo je člověk, obkreslím na tento velký papír! *Postupně obkreslete děti na papír, každého jinou barvou (můžete si ji vybrat), jejich obrysy se budou překrývat. Pokud to jde, můžete dospělého pomocníka, který bude děti v této chvíli organizovat. Opět se pěkně rozsádně kolem papíru a chvíli se na něj v tichosti díváme — tolik různých lidí!*

Var. 1: Kreslete na papír jednoho člověka, podle toho, jak vám budou děti říkat, co máte nakreslit, abyste nakreslili člověka.

Var. 2: Pro starší děti — každé dítě kreslí člověka, postavu, sebe — pak obrázky dáme do kruhu a mezi ně klademe obrázky Ježíše v různých situacích.

Pamatujete si, o kom jsme si povídali před týdnem? O daru (*využijte obálku—dárek z minulé neděle*) z nebe, od Boha — kdo to je? Ježíš! Dneska vám chci povědět o tom, že Ježíš byl

člověk, jako my. *Doprostřed obrýs vložíme obraz/postavu Ježíše, hodí se ikona, obraz, postava z flanelografu, loutka. S nejmladšími dětmi můžeme vypožítávat části těla, které máme a které Ježíš také měl, ukazujeme, děti pojmenovávají.*

U jednotlivých obrázků se můžeme zastavit, chvíli být potichu, je možné, že k tomu děti něco řeknou, můžeme se domluvit, že mluvit bude ten, kdo se přihlásí, nebo bude mít v ruce kamínek apod.

- Každý z nás se někdy narodil. Někdo v porodnici, někdo doma, Ježíš se narodil ve chlévě, protože jeho maminka byla právě na cestách. Byl malým miminkem (*vedle obrýs dejte kartičku s obrázkem „betléma“ nebo miminka, nebo ji můžete podat nějakému dítěti, aby ji k obrazu položilo*), potřeboval péči a ochranu. Tak jako my, když jsme byli malí.
- Ježíš rostl a někdy maminku Marii a Josefa také rozzlobil. Jednou se ztratil a oni ho tři dny hledali po městě. (*Obrázek Ježíše v chrámě.*) Až po třech dnech ho našli! Tak jako my někdy rodiče rozčílíme, i když třeba ani nechceme.
- Ježíš se uměl také radovat. Na jedné oslavě svatby proměnil vodu ve víno, aby lidé měli radost. Tak jako my máme radost, když máme nějakou oslavu. (*Obrázek Ježíše v Káni galilejské.*)
- Ježíš také plakal a byl smutný, když mu umřel přítel Lazar. (*Obrázek pláčícího Ježíše.*) Tak jako my jsme smutní, když někdo umře, nebo ten, koho máme rádi je nemocný, nebo je daleko.
- Ježíš ukazoval lidem, že je má rád. (*Obrázek Ježíš a děti.*) Tak jako my se máme navzájem rádi, s kamarády, v rodině.
- Ježíš rád lidi navštěvoval, povídal si s nimi a jedl s nimi. (*Obrázek Ježíše u stolu s lidmi, může být i Poslední večeře.*) Tak jako my chodíme na návštěvy a hostíme se, jíme.
- Ježíš také cítil bolest a byl zraněný. (*Ježíš s trnovou korunou.*) Tak jako my, když se zraníme, když nám teče krev, tak jako my, když nám někdo ublíží.
- Ježíš také zemřel. (*Snímání z kříže.*) Tak jako každý člověk jednou zemře, až přijde jeho čas.
- Ježíš je člověk jako my. Ve všem nám rozumí, pokaždé je nám blízko. *Ukažte na obrýsy dětí a obraz Ježíše, pokud to jde, můžeme zařadit malou chvíli ticha.* — Vidíte, ať se nám dějí věci veselé, radostné nebo smutné a těžké, Ježíš je nám nablízku, vždyť žil stejně jako my. Proto nám rozumí.

Můžete se společně chytit za ruce v kruhu, a poděkovat Ježíši, že se narodil, žil (doplňte) jako my a že je nám proto blízko a rozumí nám.

Pomůcky: obrázky Ježíše v různých situacích a příbězích najdete v dětských biblích, zkuste také Google (obrázky plačícího Ježíše najdete pod angl. heslem „Jesus wept“, jinak si vystačíte s češtinou), či kreslete sami, stačí schematicky. Není mezi staršími dětmi někdo výtvarně nadaný, kdo by vám pomohl?

Pro mladší děti

Marie je strašně unavená. Ještě nikdy v životě nebyla tak unavená. Má za sebou dlouhou cestu, chvíli šla pěšky, většinou jela na oslu. Je těhotná a její dítě se má každou chvíli narodit.

„Už nemůžu, Josefe.“

„Já vím,“ povzdychne si Josef.

„Nechtěl by teď přijít ten tvůj anděl a trochu nám pomoci?“ Marie se rozpláče.

„Promiň, já to tak nemyslel,“ říká Josef a podpírá Marii. „Vidíš, támhle už je Betlém, už to není daleko.“

Kolem procházejí další poutníci. Na cestách je plno, císař nakázal všem, aby šli do svého rodného města. Tam se u úředníka zapíší, a pak budou pěkně platit daně, odvádět peníze pro císaře. Výjimky se neuznávají, cestují mladí, staří, zdraví, nemocní a také těhotné maminky.

Marie si utřela oči a vysmrkala se: „Josefe, taky jsem si to občas představovala jinak. Když ten anděl říkal, že naše dítě bude neobyčejné, Boží, dar z nebe, měla jsem pocit, že to bude snazší. Ale podívej, vláčíme se po cestách úplně stejně, jako ostatní.“

„Bůh asi ví, co dělá,“ bručí si pod vousy Josef.

„Ano, tak nějak to bude,“ narovná se Marie a s Josefem vykročí k Betlému.

V Betlémě je narváno. Hospody plné, tam, kde byly „pokoje k pronajmutí“ visí cedulky „plno“ a „obsazeno“. „Nevíte...?“ „Nevíme, volné pokoje nejsou!“ „Ale...“ „Zalezte si do chlíva, tam je aspoň teplo.“

A tak Josef s Marií a s dítětem na cestě, stejně jako spousta jiných, nocují v nehostinném přístřešku.

Josef sedí na otepi slámy, hlavu v dlaních, a snaží se odpočívat. Marie chodí po chlívě sem a tam a občas zavzdychá. Dítě se opravdu co nevidět narodí. A když se dítě dere na svět, maminku to bolí. Josef se na Marii podívá. „Ne, Josefe, opravdu mi nemůžeš nijak pomoci.“

Josef si vzdychne, připadá si tak bezmocný. Takhle se má narodit Boží dítě? Jako každé jiné? Ví Bůh, co dělá?

Za chvíli možná nakoukne paní hospodská, které bylo mladé maminky Marie líto. Možná zavolá porodní bábu, co tenkrát pomáhaly maminkám při porodu. A nebo Marie porodí se vzdycháním a křikem sama. Boží dítě je na světě!

Josef podá Marii pár plínek, co si s sebou přinesli. Marie rychle zavine dítě, aby mu nebyla zima, a přiloží ho k prsu. Dítě se uklidní a saje. Josef zas sedí na otepi slámy a celou tu scénu pozoruje, pak vyjde ven pod hvězdy, které svítí jako vždycky.

„Je tak obyčejné,“ říká Marii, když se vrátí. „Červené, vrásčité. Pláče. Saje mléko. Je tak zranitelné. Krásné je, to ano, ale není jiné, než ostatní děti. Pořád nad tím musím přemýšlet. Takové bezmocné dítě, jestli takhle Bůh začíná své plány, tak nevím, jestli dopadnou dobře.“

Marie je moc unavená a za chvíli nejspíš usne. Usměje se na Josefa: „Vzpomněla jsem si na mladíčka Davida, našeho předka, velkého krále, rodáka odtud z Betléma. Byl malý, když ho Bůh povolal, od ovcí, možná z nějakého podobného chliva jako je tenhle. A přece byl králem. Neboj, Bůh ví, co dělá.“

„Potřeboval bych, aby mi někdo řekl, že to tak má být,“ říká Josef. Za chvíli uslyší před chlívem hlasy. Vykoukne ven, podupává tam několik pasáků.

„Promiňte, stala se nám taková divná věc, to nám asi neuvěříte, my jsme potkali anděly,“ povídá jeden.

A druhý dodává: „Prý se tu narodilo děcko. Ale zvláštní děcko. Mesiáš, Zachránce a Spasitel, na kterého čeká celý náš izraelský lid. No jo, my jsme taky Izraelci, i když na těch kopcích se k slovu Bóžímu moc nedostanem, ale tohle ještě víme.“ „A to zvláštní Boží dítě, ten Mesiáš se má poznat podle toho, že je maličký, zabalený v plínce a spí v chlívě ve žlabu. Jako že je úplně obyčejný, víte? Nám to teda přišlo divný, zvláštní a obyčejný, ale takhle to řekli ti andělé.“

Josef otevře beze slova dveře do chliva. Na provizorním lůžku ze slámy leží pod pláštěm Marie a spí, a vedle ve žlabu lehoučce oddychuje miminko, zabalené v plínkách. „Říkáme

mu Ježíš.“

Pastýři se začnou smát a plácát do kolen. „Tak je to pravda!“

Marie procitne a tak to musí pastýři vykládat ještě jednou, jak viděli anděly, kteří jim řekli, že se narodí Zachránce jako malé, obyčejné dítě. A že právě takhle má vypadat Mesiáš. Že tak to má být, protože Bůh má lidi prostě hrozně moc rád a chce jim být nablízku a žít s nimi.

A pak se rozloučí a pořád kroutí hlavami a smějí se a jdou do hospody, aby si dali něco k snědku a k pití, když už přišli z kopců, a všem to vykládají, co se jim stalo a že se narodil Mesiáš.

Josef mezi dveřmi vzhledne k nebi. „Děkuju. Děkuju ti Bože, že nás máš rád. A děkuju, že to má být právě takhle obyčejné.“ A vejde dovnitř, kde Marie drží dítě na rukou a potichu mu zpívá: „...vlk s beránkem si bude hrát, a králem bude dítě...“

Varianta

Před vyprávěním poproste děti, aby si zapisovaly nebo zkusily zapamatovat, co je na tom známém příběhu, který jim budete vyprávět, výjimečné, zázračné a co obyčejné, všední. Mohou si udělat tabulku o dvou sloupcích. Může se vám tak podařit soustředit na příběh pozornost, i když ho děti znají.

Pomůcky: papíry, tužky.

Pro starší děti

Vyberte z variant, dají se event. i kombinovat, dá se dětem rozdat různá práce do skupinek:

Varianta 1 — Básně

Přečtěte si s dětmi básně od švýcarského básníka Kurta Martiho (nebo vyberte jednu z nich). Obě se zabývají lidskostí Ježíše Krista, mluví o tom, jak „obyčejný“ byl jeho život — a právě tak se ve světě ukazuje Bůh, takovým způsobem je s lidmi, obě to vystihují poměrně dobře — v pohoršlivé lidskosti přítomný Bůh. Na báseň o porodu mohou děti reagovat „fuj“, prostě je to příliš realistická představa, ale právě tak to je.

Uved'te tím, že dnes chceme mluvit o výpovědi Kréda „narodil se z Marie Panny“. Které příběhy se dětem vybaví? K pochopení nám mohou pomoci dvě básně — nechte děti, aby si je přečetly (ať je mají na papíře před sebou), možná je budou komentovat hned, jinak jim

pomožte otázkami: Tehdy — je báseň o narození Ježíše. Napadá vás, co na tom příběhu chce zdůraznit? Tesař — O kom mluví? Co o Ježíši říká? Co říká o Ježíši jako člověku? Říká o něm ještě něco jiného?

tehdy

když Bůh v porodním nářku

rozbil obrazy bohů

a

mezi Mariinými stehny

vrásčité červené

leželo dítě

tesař

časně zrána

klečí v novostavbě

hřebíky mezi rty

neboť ani v nazaretu

není vítr dveřmi

a nebe střechou

tak tedy jeho ruce stvoří

po nebi a větru

také dveře a střechu

(Kurt Marti)

Na závěr budete více konkrétní, ptejte se: Co z toho, na co jste přišli, je pro vás osobně důležité na tom, že Ježíš byl pravým, opravdovým člověkem? Sdílejte s dětmi to, co povzbuzuje a inspiruje vás.

Napišete své vyznání jako báseň? (Nemusí se rýmovat.)

Variant 2 — Obraz

[Obraz britského malíře J. E. Millaise — Tesařova dílna](#) (Ježíš v domě svých rodičů); výklad obrazu a upozornění na zajímavé detaily [najdete zde](#).

Obraz vytiskněte nebo promítněte na stěnu. Nechte děti pozorovat obraz, nejlépe mlčky, nebo můžete pustit nějakou hudbu. Po určité chvíli každý může říct, co vidí, co mu to připomíná, čeho si všiml. Napadá vás, kdo jsou postavy? Nechte dětem dostatečný čas. Můžete připojit, čeho jste si všimli vy, co jste se dozvěděli o detailech obrazu — např. děti upozornit na detail a nechat je přemýšlet o jeho významu (význam nemusí vůbec vidět podle naznačeného výkladu).

Ke konci pozorování můžete dětem připomenout, že minulou hodinu jsme se zabývali tím, že Ježíš pochází od Boha, že je darem a nový začátek. Dnes je na řadě výpověď z Kréda, která říká, že se Ježíš „narodil z Marie Panny“. V nicejsko–cařihradském vyznání zní tato výpověď takto „(On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe, skrze Ducha svatého) **přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem**.“ (Výpověď můžete napsat, aby ji měli před sebou.) Ježíš je člověkem — co z obrazu nám to připomíná?

- Zde můžete zařadit otázku „Co dělá člověka člověkem, co ho odlišuje od jiných tvorů?“ Atp.
- Pokud máte děti tvořivé, nechte jim prostor na to, aby výtvarně vyjádřily to, že je Ježíš pravý člověk, co je na tom pro ně důležité. Pokud rády kreslí, ale nemají takovou fantazii, můžete jim k tomu poskytnout některé biblické příběhy, které jsou naznačeny v práci s předškoláky.

Variant 3 — Píseň

Na úvod položte stejné otázky, jaké jsou uvedeny pro předškoláky: Kdo je to člověk? Jak se pozná, čím se liší od ostatních živých tvorů?

[Píseň „Byl člověk jako já“ \(G.Kendrick, český text K. Řežábek\)](#), je jednoduchá na naučení, společně ji zazpívejte; pokud ji neznáte, najdete ji na YouTube v několika variantách, vyberte hudebně slušnou nahrávku a dětem ji pusťte. Text mohou mít před sebou, i když jen poslouchají.

Jaké biblické příběhy se vám v souvislosti s písní vybavují? *(Pro u?itele: Všimn?te si, zde se nemluví o narození, ale o pokušení, o utrpení, o samotě a opuštění, o křehkosti, týrání... — to zní méně vesele než narození dítěte, ale pro děti, a samozřejmě i pro dospělé, to může být nekonečná útěšná, že Bůh v Ježíši je s námi i ve chvílích, kdy na nás spolužák plivne, kdy cítíme samotu, atd.)*

Můžete mluvit o situacích, kde vnímáte nebo byste chtěli vnímat Boží posilu, to, že je s námi — je to právě v takových „lidských“ situacích?

Na závěr můžete přečíst (nebo dětem rozdat na papíře) příběhy o narození (Lk 2,1–20) a Ježíšově utrpení (např. J 19,1–5). Ukažte si (případně barevně podtrhněte), kde se projevuje to, že je Ježíš člověkem — navážete tak na úvodní otázku (dětem připomeňte, co říkaly) i na píseň.

Přesah

Jedinečná možnost, kdy vysvětlit starobylý text písně Narodil se Kristus Pán — „člověčenství naše (veselme se) ráčil vzít na se (radujme se)“.

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. (J 1,14)

Okénko do bohoslužeb

Viděli jste už někdy úplně čerstvě narozené miminko? Často je takové červené, se svažtělým obličejem, někdy i hodně pláče. A ještě to chvilku trvá, než se z něho vyloupne krásné novorozeně. Dnes si děti budou vyprávět v nedělce o tom, že když se narodil Pán Ježíš, tak byl vlastně taky úplně normální novorozeně. A později byl normální kluk i normální dospělý. Jedl, spal, radoval se, byl smutný, stejně jako všichni my lidé. Bůh se stal člověkem. I to vyznáváme, když v Krédu říkáme: Narodil se z Marie Panny.

Modlitba

Ježíši, děkujeme ti, že jsi nám blízko, rozumíš našim radostem i starostem. Děkujeme ti, že jsi zvláštní i obyčejný zároveň. Děkujeme ti, že nás máš rád. Amen.

Odkaz na píseň

[Aj, růže rozvila se ze kmene krásného](#)

[Ty s námi zůstáváš, když zmateně se ptáme](#)

[Bůh se nám dnes narodil, lidský syn, Boží Král](#)

[Dítě v chlévě leží, Bůh se sklonil k nám](#)

[Hosana, hosana, hosana Bohu na nebi](#)

[I šli všichni \(SV92\)](#)

[Kde, Pane, jsi \(SV143\)](#)

[Marie má dítě, Pane](#)

[Zázrak \(SV220\)](#)

[Tomu, kdo pro žal hlavu věší, na nebi hvězda září](#)

[Ty víš \(SV348\)](#)

[Sláva na výsostech Bohu \(Ve stáji\) \(SV365\)](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[Školní](#)

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Páně – Krédo](#)

Téma

[Krédo](#)

Biblický odkaz (kat)

[Lukáš 2](#)